

Samen leven met water



Hellendoorns waterbeleid:
op weg naar een toekomstbestendige
leefomgeving



De nieuwe inrichting van de Grotestraat

Fotografie: Thomas Klomp

Gevolgen van klimaatverandering beperken en opvangen

De gevolgen van verstedelijking en klimaatverandering zijn meer en meer merkbaar. Warmtereclorords worden gebroken, en juist ook hier op de hoge zandgronden zorgen langdurige droogteperiodes de laatste jaren voor steeds meer problemen. Daar-teenover leiden hevige stortbuien regelmatig tot ernstige overlast, met name in de bebouwde kom.

Waterbeheer wordt daarom de komende jaren steeds belangrijker. We richten onze leefomgeving zo in, dat we wateroverlast voorkomen en waar mogelijk houden we water vast waar het valt om, als er tekorten dreigen, het weer te kunnen gebruiken.

De afgelopen jaren hebben we als gemeente al een aantal mooie projecten gerealiseerd. De nieuwe inrichting van de Grotestraat zorgt dat overtollig regenwater wordt opgevangen en gecontroleerd wordt afgevoerd. De Stadsbeek leidt water uit het Nijverdalse centrum zichtbaar naar de Regge zonder dat het riool wordt overbelast. En door de nieuwe inrichting van de omgeving van basisschool De Es in Hellendoorn is de wateroverlast in de wijk daar belangrijk afgenomen.

Samen met Waterschap Vechtstromen en Landschap Overijssel hebben we rond de Regge laten zien dat ruimte bieden aan water niet alleen waterproblemen kan oplossen maar ook kansen biedt voor natuur-ontwikkeling en recreatie.

Klimaatverandering is een feit en dus zetten we ons in om de gevolgen daarvan, zoals te veel water droogte en hitte tot een minimum te beperken. ‘Klimaat-adaptieve’ maatregelen nemen we als gemeente niet alleen. Samen met inwoners en ondernemers gaan we verstenen tegen en werken we aan vergroening zodat water niet snel afstroomt maar in de bodem zakt. En met de waterschappen en terreinbeheerders zorgen we voor robuuste oplossingen die ruimte bieden aan water waar het kan.

Het beleidsplan ‘Samen leven met water’ maakt duidelijk wat we de komende vijf jaar gaan doen, hoe we het doen en hoe we het gaan betalen.

Wij gaan ons inzetten om de nadelige gevolgen van klimaatverandering zoals te veel water, droogte en hitte tot een minimum te beperken.

Als gemeente hebben we **drie** wettelijk verplichte watertaken

1. Afvalwater moeten we verzamelen en afvoeren naar de zuivering.
2. Hemelwater moeten we verwerken om overlast te voorkomen. Het liefst infiltreren we het zo veel mogelijk in de bodem. Vaak ook voeren we het gecontroleerd af.
3. Grondwater mag geen structureel nadelige gevolgen hebben (door een te hoge of te lage waterstand) voor de bestemming van een terrein. Dus moeten we die grondwaterstand zo goed mogelijk beheren.

De manier waarop we deze taken uitvoeren, is het onderwerp van het beleidsplan ‘Samen leven met water’. Een plan dat overigens de komende jaren geïntegreerd zal worden in de visies en plannen met betrekking tot de omgevingswet.

Lange termijn visie

Het Coalitieakkoord stelt dat het ‘ook de komende eeuw in deze gemeente prettig en veilig wonen, werken en recreëren is, ondanks klimaatverandering’. Dat bepaalt dus ook onze beleidsdoelen voor

wat betreft waterbeheer en riolering. Een belangrijk instrument daarbij is vergroening in plaats van verharding. Dat komt de leefbaarheid voor mens, flora en fauna ten goede en draagt bij aan het handhaven en herstellen van biodiversiteit. De gemeente Hellendoorn streeft naar een klimaat-robuste inrichting van de openbare (en niet openbare) ruimte in 2050. Dat betekent dat we de gevolgen van de klimaatverandering in 2050 goed hebben opgevangen.

Als gemeente zamelen we het afvalwater in en transporteren dat naar de rioolwaterzuivering. Het waterschap zorgt daar vervolgens voor het zuiveren van het afvalwater van inwoners en bedrijven. Het gezuiverde water wordt vervolgens weer geloosd op het oppervlaktewater.

Zo dragen we met elkaar bij aan de volksgezondheid en een goede waterkwaliteit in de openbare ruimte. Samen met het waterschap werken we de komende jaren verder om de ‘waterketen’ verder te optimaliseren. We zetten daarbij in op thema’s als circulariteit, energie en grondstoffen. Een absoluut duurzame waterketen is onze stip op de horizon.

Doelstellingen in het belang van onze inwoners en ondernemers

De wettelijke taken hebben we vertaald in een aantal doelstellingen die bepalen wat we nastreven bij alles wat we doen op het gebied van waterbeheer.

Afvalwater	Hemelwater	Grondwater
Beschermen volksgezondheid	Voorkomen van wateroverlast	Het voorkomen van structureel negatieve gevolgen van afwijkende grondwaterstanden (te hoge of te lage) voor de aan de grond gegeven bestemming.
In stand houden bestaande infrastructuur	Water vasthouden, bergen en traag afvoeren	
Hergebruik water en grondstoffen	Water zichtbaar maken en zorgen dat mensen ervan kunnen genieten	
Waterstromen gescheiden houden en verder scheiden	Gebruik maken van de sponswerking van de leefomgeving	
Afvalwater verminderen	Vergroenen en ontstenen	
Bijdragen aan energietransitie	Rekening houden met klimaatverandering: verdroging en hitte;	
Waterkwaliteit blijvend verbeteren		



De Stadsbeek zorgt voor afvoer van water uit het centrum naar de Regge



Wat doen we concreet in 2021 - 2025?

Om die doelstellingen te kunnen waarmaken hanteren we een strategie die resulteert in concrete plannen en maatregelen. De meest in het oog springende daarvan volgen hieronder.

Afvalwater

Het rioolstelsel is cruciaal om afvalwater van huizen, winkels, kantoren en fabrieken bij de rioolwaterzuiveringen te krijgen. Daarom monitoren we dit stelsel continu. Op basis daarvan voeren we onderhoud uit, maar krijgen we ook inzicht in de werking van het stelsel en kunnen, waar nodig, bijsturen. We reinigen kolken, vegen goten langs onze wegen, inspecteren en reinigen de riolering en onderhouden honderden gemalen.

We onderzoeken de komende tijd waar en hoe we het energieverbruik van gemalen kunnen beperken en hoe we de benodigde energie duurzaam kunnen opwekken. En we bekijken of we bijvoorbeeld energie kunnen halen uit riool- (en oppervlakte)water.



Hemelwater

We gaan in de openbare ruimte de gevolgen van klimaatverandering – droogte, hittestress en wateroverlast - tegen. Vergroening is daarbij cruciaal. We streven ernaar om bij alle projecten in de openbare ruimte 10% meer groen te realiseren dan er voor het project was. Daardoor kan water in de bodem worden vastgehouden. Dat vasthouden van water is een speerpunt van beleid. Door lokale waterbergingen (het liefst zichtbaar via wadi's, beekjes en plassen) gaan we verdroging en hittestress tegen. Op niet openbaar terrein gaan we particulieren, bedrijven en instellingen stimuleren ook hun bijdragen te leveren. Er komen subsidies beschikbaar om bijvoorbeeld daken te vergroenen en tuinen, speelplaatsen en schoolpleinen te ontstenen.

Bij nieuwe ontwikkelingen als bouwen en verharding van het maaiveld stellen we strikte regels voor het bergen van hemelwater om te voorkomen dat dit water via riool of waterlopen snel afstroomt.

Die minimum waterbergingen per vierkante meter bouwoppervlak zijn voor de verschillende activiteiten als volgt

- *Uitbreiding woongebied* 60 mm
- *Uitbreiding bedrijventerrein* 60 mm
- *Nieuwbouw en bestaande bebouwing buiten de bebouwde kom* 60 mm
- *Inbreidingen woongebied* 30 mm
- *Uitbouw van woningen binnen de bebouwde kom* 30 mm
- *Rioolvervanging, herstructurering, wegrenovatie* 30 mm

Grondwater

Samen met het waterschap werken we aan grondwaterbeheer. Door de peilen goed te reguleren wordt schade aan gebouwen, infrastructuur en natuur voorkomen. Het bestemmingsplan van de grond is leidend voor het peilbeheer. De komende jaren wordt het grondwatermeetnet opnieuw ingericht. De data worden via een webportal ontsloten en komen voor iedereen beschikbaar.



Wat levert het op?

- Duurzame bescherming van de volksgezondheid.
- Meer leef- en woongenot dankzij meer merkbaar water en groen.
- Meer kennis van het functioneren van ons rioolstelsel en beter inzicht welke maatregelen het meest effectief zijn.
- Afname van hittestress.
- Meer biodiversiteit.
- Meer bewustwording om duurzaam om te gaan met water.
- Een samenleving die actief betrokken is en meedoet.
- Opwaardering van het openbaar groen.
- Verminderde kans op wateroverlast.

Hoe betalen we het?

De kosten voor het riool- en afvalwaterbeheer en de hemelwaterafvoer worden gedekt uit de riool-heffing voor particulieren en bedrijven. Die heffing is gebaseerd op het waterverbruik per jaar en kent drie tarieven: een voor 0-500m³, een voor 500 – 1000m³ en een voor 1000 – 1500m³. Voor iedere (deel van) 500m³ boven 1500m³ geldt een opslag.

Deze folder geeft een korte samenvatting van het waterbeleid voor de periode 2021 – 2025. Het volledige beleidsplan 'Samen leven met water 2021 – 2025 gemeente Hellendoorn' is beschikbaar via de website van de gemeente Hellendoorn.

Contactgegevens

Telefoon (0548) 630 000
Fax (0548) 610 505
E-mail gemeente@hellendoorn.nl
Willem-Alexanderstraat 7, 7442 MA Nijverdal

Volg de gemeente Hellendoorn op: